

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 7C/63/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6612219976
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 11. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Peter Straka
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2014:6612219976.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Lučenec samosudcom Mgr. Petrom Strakom v právnej veci žalobcu T. S. W..S., S. S. I., Z. X, U.: XX XXX XXX, Y. W. D. O.. A. T. S.. X.. F., S. S.B. I., K. XX, U.: XX XXX XXX, proti žalovanej C. D., I. P., O. XXXX/X, štátnej občanke SR, t. č. na neznámom mieste, zastúpenej opatrovníkom Gabrielom Erdélyim, zamestnancom Okresného súdu Lučenec o zaplatenie istiny vo výške 366,47 Eur s prísl., takto

rozhodol:

návrh žalobcu o zaplatenie 366,47 Eur z a m i e t a .

odôvodnenie:

Žalobca sa podaným návrhom domáhal zaplatenia istiny vo výške 366,47 Eur spolu so zmluvným úrokom vo výške 30 % ročne zo sumy 261,22 Eur od 17.12.2011 do zaplatenia, s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 328,67 Eur od 01.03.2012 do zaplatenia a náhradu trov konania.

V návrhu na začatie konania žalobca uviedol, že žalobca poskytol žalovanej na základe Zmluvy o poskytnutí revolvingového úveru a vydaní úverovej karty úverový rámec 500,- Eur. Žalovaná vyčerpala z poskytnutého úverového rámca prostriedky v celkovej výške 599,37 Eur. Žalovaná svoj záväzok splácať úver riadne a včas neplnila. Žalovaná uhradila len časť dlžnej sumy vo výške 593,64 Eur. V dôsledku neplnenia zmluvných povinností žalobca odstúpil od úverovej zmluvy dňa 21.12.2011 a dlh žalovanej sa stal splatný v celom rozsahu dňa 29.02.2012. Žalovaná suma pozostáva zo sumy 261,22 Eur - zvyšok dlžnej úverovej istiny, 57,45 Eur - dlžné úroky z úveru, 10 Eur - dlžné poistné z úveru, 37,80 Eur - náklady spojené s uplatnením pohľadávky.

V predmetnej veci súd dňa 13.12.2012 vydal platobný rozkaz č, ktorý sa žalovanej nepodarilo doručiť do vlastných rúk, preto súd uznesením 18.11.2013 zrušil platobný rozkaz. Keďže ani následným šetrením súd nezistil súčasný pobyt žalovanej, preto jej bol ustanovený opatrovník, ktorý sa k žalobe nevyjadril.

So zreteľom na to, že sa riadne predvolaný žalobca a opatrovník nedostavil na pojednávanie, ani nepožiadali z dôležitého dôvodu o jeho odročenie, súd potom postupoval podľa ustanovenia § 101 ods.2 O. s. p. a prejednal vec v neprítomnosti účastníka.

Súd vykonal dokazovanie Žiadosťou/zmluvou o poskytnutí revolvingového úveru zo dňa 11.12.2009, Odstúpením od úverovej zmluvy č. 42680480819100 zo dňa 21.12.2012, výpisom z obchodného registra žalobcu, listom zo dňa 28.12.2009, potvrdením zo dňa 04.12.2013, Špecifikáciou istiny - OBRTALOVÁ EVA, Sadzobníkom poplatkov CETELEM SLOVENSKO, a.s., výpisom účtu odporcu, Výpisom z účtu Kreditnej karty Cetelem, Prehľad -Náklady spojené s uplatnením pohľadávky, Prehľad priemerných úrokových mier za rok 2009.

Z vyššie uvedených dôkazov súd mal preukázané, že žalobca so žalovanou uzavreli zmluvu o revolvingovom úvere zo dňa 11.12.2009, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanej úverový rámec vo výške 500,- Eur s mesačnou úrokovou sadzbou 2,5%, ročnou úrokovou sadzbou 30%, RPNM 30,95 %, pričom v zmluve žalobkyňa sa zaviazala na plnenie poisťného 4,99% dohodnutej mesačnej splátky. Žalobca odstúpil od úverovej zmluvy dňa 21.12.2011 vzhľadom na žalovanu omeškanie zo splácaním úveru, pričom úver sa stal splatným k 31.12.2012 v plnom rozsahu. Žalovaná uhradila žalobcovi doposiaľ 470,70 Eur istinu, 219,80 Eur ako úrok a poplatky za poistenie. Žalovaná vyčerpala celkovo 599,37 Eur.

Podľa ustanovenia § 497 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa ustanovenia § 2 písm. b) zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení neskorších právnych predpisov zmluvou o spotrebiteľskom úvere sa rozumie zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa ustanovenia § 4 ods. 1 zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení neskorších právnych predpisov zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná.

Podľa § 4 ods. 2 citovaného zákona zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať

- a) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu,
- b) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- c) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa v okamihu odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- d) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- e) celkovú výšku a menu poskytnutého spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- f) v prípade odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu, opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo poskytnutej služby,
- g) konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru,
- h) ročnú úrokovú sadzbu; v prípade variabilnej ročnej úrokovej sadzby zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať podmienky zmeny variabilnej ročnej úrokovej sadzby, ako aj index alebo referenčnú sadzbu, ktoré sa vzťahujú na pôvodnú variabilnú ročnú úrokovú sadzbu,
- i) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- k) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 7a ods. 2,
- l) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- m) výpočet nákladov uvedených v § 2 písm. c) prvom až piatom bode, ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov; pričom sa uvedie výška týchto nákladov, spôsob výpočtu alebo čo najpresnejší odhad,
- n) oprávnenie spotrebiteľa na zníženie celkových nákladov na spotrebiteľský úver pri jeho splatení pred lehotou splatnosti podľa § 6 a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti,
- o) upozornenia týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- p) práva spotrebiteľa podľa § 7,
- q) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- r) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- s) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 8 ods. 1.

Podľa § 4 ods. 3 citovaného zákona pri nesplnení podmienok podľa odseku 2 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe a) poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo b) dodaný tovar, alebo poskytnutá služba. Ak však zmluva o

spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa odseku 2 písm. a), b), d) až j), k) a l), poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

Podľa § 4 ods. 4 citovaného zákona od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len OZ) výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa § 39 OZ neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 41 OZ ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu, je neplatnou len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu alebo z okolností, za ktorých k nemu došlo, nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu.

Podľa § 52 ods. 1 OZ, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 53 ods. 1 OZ, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán, v neprospech spotrebiteľa (ďalej len neprijateľná podmienka). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa ustanovenia § 5 zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení neskorších právnych predpisov ak bol spotrebiteľský úver poskytnutý na zakúpenie tovaru alebo poskytnutie služby, veriteľ je oprávnený od zmluvy odstúpiť, ak je spotrebiteľ v omeškaní jednej splátky za časové obdobie dlhšie ako tri mesiace alebo dvoch splátok.

Podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov právne vzťahy, ktoré vznikli pred 11. júnom 2010 na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, sa spravujú podľa doterajších predpisov, ak tento zákon v odseku 2 neustanovuje inak.

Súd pri svojom rozhodovaní vychádzal z vyššie citovaných ustanovení zákonov, ktoré aplikoval na zistený skutkový stav.

Zmluvou o spotrebiteľskom úvere sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom. Na platnosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere sa vyžaduje písomná forma. Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí k mala obsahovať aj: a) sumu, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov; ak je to možné, treba uviesť aj súčet týchto platieb s upozornením na možnosť účtovania kompenzácie ušlých výnosov, ak veriteľ chce túto možnosť využiť, b) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, c) cenu tovaru alebo poskytnutej služby, d) identifikáciu vlastníka, ak vlastníctvo neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva spotrebiteľom, e) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť, f) meno a adresu spotrebiteľa, g) ročnú percentuálnu mieru nákladov; ak nie je uvedená, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, h) podmienky závislé od objektívnych skutočností, pri ktorých splnení môže byť upravená ročná percentuálna miera nákladov, i) výpočet nákladov uvedených v § 2 písm. c), ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov; ide o určenie podmienok, za ktorých musí spotrebiteľ zaplatiť zvýšené náklady. Uvedie sa výška týchto nákladov, spôsob výpočtu alebo čo najpresnejší odhad.

Práva a povinnosti zmluvných strán vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere sú vzájomné (synalagmatické), z čoho vyplýva, že každý z účastníkov je povinný plniť, teda obe strany sú si navzájom dlžníkmi a veriteľmi, pričom pri týchto záväzkoch existuje nielen vzájomnosť práv a povinností, ale aj vzájomná podmienenosť plnenia, čo znamená, že plnenia sa môže domáhať len ten účastník záväzkového právneho vzťahu, ktorý už sám dlh splnil, alebo preukázateľne je pripravený ho splniť.

Pokiaľ obsahom zmluvy o revolvingovom úvere bolo dojednanie o úrokoch za úver vo výške 30% ročná úroková sadzba, súd toto ustanovenie zmluvy považuje za neprimerané v rozpore so smernicou Rady č. 93/13 EHS a v rozpore s ustanovením § 3 ods. 1, § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Ide o

ustanovenia, ktoré jednoznačne spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, teda ide o neprijateľnú podmienku zmluvy. Súd výšku dojednaného úroku 30% ročne považuje za neprimerane vysokú. V tejto súvislosti súd zisťoval priemerné úrokové sadzby na internetovej stránke NBS pri spotrebiteľských úveroch v IV. štvrtroku 2009 a zistil priemernú úrokovú sadzbu pre spotrebiteľské úvery od 6,1464 do 14,7691 % p. a. Súd už vo viacerých svojich rozhodnutiach (napr. rozhodnutie NS SR 5Cdo/26/2011) sa zaoberali platnosťou dohody o úrokoch v úverovej zmluve s ohľadom na korektív zakotvený v § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Najvyšší súd SR v rozsudku 5Cdo 26/2011 zo dňa 26.4.2012 uviedol: „neprimeranou a preto odporujúcou dobrým mravom je taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednaní obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám uplatňovanými bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek“. Najvyšší súd ďalej poukázal na to, že dlžník uzatvára zmluvu o peňažnej pôžičke práve z dôvodov svojej inak neriešiteľnej finančnej situácie. Nezodpovedá preto všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby dlžník z takejto situácii poskytoval veriteľovi neprimerané, až úžernické úroky.

Podľa názoru súdu, pokiaľ dohodnutý úrok predstavuje navýšenie viac ako 100% oproti priemeru bánk, ide o úrok neplatný pre rozpor so zásadou dobrých mravov. V tejto súvislosti možno poukázať aj na rozsudky Krajského súdu v Prešove 3Co 151/2013 zo dňa 25.9.2013, 16Co 71/2011 zo dňa 8.12.2011. Aj z uvedených dôvodov súd preto vyhodnotil časť úverovej zmluvy a to v časti dohody o odplate za neplatnú s poukazom na § 39 a § 3 ods. 1 OZ, ako aj § 41 OZ.

Súd mal vzhľadom na vykonané dokazovanie zato, že žalovaná vyčerpala z kreditnej karty sumu v celkovej výške 599,37 Eur, pričom do odstúpenia od zmluvy zaplatila žalovaná žalobcovi sumu vo výške 47 Eur, pričom žalovaná bola podľa žalobcu žalobcovi dlžná 261,22 Eur z úverovej istiny, 67,45 Eur dlžných úrokov a poistenia a 37,80 Eur nákladov spojených s uplatnením pohľadávky. Súd z nákladov žalobcu, ktoré súdu predložil, považoval za účelné a odôvodnené len poštové náklady vo výške 5,50 Eur a telekomunikačné služby vo výšk 7,46 Eur, t. j. dokopy 12,96 Eur. Ostatné paušalizované náklady, ktoré žalobca predložil ako mzdové náklady vo výške 46,51 Eur a ostatné režijné náklady (kde boli zahrnuté náklady na priestory, odpisy IT zariadenia a nábytku, software), súd neuznal, nakoľko neboli žalobcom preukázané, a taktiež súd mal zato, že takéto náklady nemajú priamy súvis s týmto sporom a žalovanou. Navyše uplatnené náklady predstavovali sumu 80,58 Eur, čo nekorešpondovalo so žalobcom uplatnenými nákladmi vo výške 37,80 Eur.

Keďže súd považoval za neplatný dojednanie o úroku 30 % ročne, posúdil zmluvu o revolvingovom úvere v súlade s § 4 ods. 3 zákona č. 258/2001 Z. z. za bezúročnú a bez poplatkov, z dôvodu absencie náležitosti podľa § 4 ods. 2 písm. h) zákona č. 258/2001 Z. z. v dôsledku neplatného dojednaní. Žalovanej boli poskytnuté finančné prostriedky vo výške 599,37 Eur, príp. odôvodnené náklady vo výške 12,96 a tieto bola povinná žalobcovi uhradiť, pričom doposiaľ uhradila žalobcovi 690,50 Eur, preto súd žalobu zamietol nakoľko žalovaná uhradila viac, než mala. Z dôvodu hospodárnosti súd už nevyhodnocoval ďalší prieskum spotrebiteľského práva podľa § 52 a nasl. OZ.

Podľa § 142 ods. 1 O. s. p. účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 151 ods. 1, ods. 2 O. s. p. o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Účastník, ktorému sa prisudzuje náhrada trov konania, je povinný trovy konania vyčísliť najneskôr do troch pracovných dní od vyhlásenia tohto rozhodnutia.

Žalobca nemal v spore procesný úspech a žalovanej zas žiadne (účelne vynaložené) náklady konania nevznikli. Tejto procesnej situácii v zmysle § 142 ods. 1 O. s. p. a contr. zodpovedá výrok II., že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu nákladov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou Okresného súdu Lučenec, Ul. Dr. Herza 14, 984 37 Lučenec na Krajský súd v Banskej Bystrici a to písomne v troch rovnopisoch.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1, b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205 a), f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa exekučného poriadku; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.